

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse - forslag til ny lov om fagskoler

Vi viser til departementets brev den 28.06.17 med forslag til ny lov om fagskoleutdanning.

Den nye loven skal bidra til økt kvalitet i fagskoleutdanningen, gi bedre styring og organisering, øke arbeidslivets involvering i fagskolene og ytterligere styrke studentenes rettssikkerhet. Vi støtter endringene som foreslås angående styring og organisering av fagskolene. Det er videre positivt at begrepet *tilbyder* utgår og at begrepene styre og fagskole i stedet benyttes.

Fagskolene bør være en tydelig og selvstendig del av utdanningssystemet, og det er viktig at det ikke gis signaler om at nivået på fagskoleutdanningen er sidestilt med nivået på utdanningen ved universitet og høyskoler.

Vårt inntrykk er at fagskolenes styrke er den tette koblingen til og utdanningens relevans for arbeidslivet. Fagskolene har en sentral plass i utdanningssystemet. Den praksisorienterte utdanningen som fagskolene representerer må fortsatt opprettholdes.

Lovverket bør bidra til et tydelig skille mellom de praktisk orienterte fagskoleutdanningene og de akademisk innrettede utdanningene i universitets- og høyskolesektoren. Både av hensyn til søkere, studenter, utdanningsinstitusjoner og arbeidsliv er det av vesentlig betydning å kunne kommunisere denne forskjellen. De begrep som brukes i loven bør ta høyde for dette. Etter vår oppfatning vil både begrepet «høyere yrkesfaglig utdanning», adgangen til å gi fagskoleutdanning av tre års omfang og endring fra fagskolepoeng til studiepoeng bidra til å gjøre dette skillet utydelig.

Vi har følgende kommentarer til bestemmelsene:

§ 1

Det foreslås i § 1, 2. avsnitt å definere fagskoleutdanning som «høyere yrkesfaglig utdanning». Begrunnelsen er at dette plasserer fagskolen som likestilt med annen høyere utdanning på nivå over videregående utdanning. I og med at fagskoler er plassert på nivå 5 i kvalifikasjonsrammeverket og

---

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@adm.ntnu.no	Hovedbygget Høgskoleringen 1 Gløshaugen	+ 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	Anne Marie Snekvik Tlf: + 47 73 59 52 94
	http://www.ntnu.no/administrasjon			

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

utdanning fra universitet og høyskoler på nivå 6, vil dette være misvisende. Vi opplever ikke at begrepene fagskole eller fagskolesektoren er et problem for å betegne utdanningens plass i utdanningssystemet. Vi foreslår at første setning strykes. Andre setning, sammen med kvalifikasjonsrammeverket, bør være tilstrekkelig for å beskrive hvilket nivå fagskoleutdanningen ligger på.

§ 4

I tredje avsnitt foreslås at departementet kan, etter søknad fra styret, vedta at det kan gis fagskoleutdanning av maksimalt tre års omgang. Dette er en utvidelse i forhold til gjeldende lov og begrunnes i at autorisasjons- og sertifiseringskrav kan gjøre det nødvendig med lengre tid enn to år. Det er videre sagt i høringsnotatet at dette skal være et unntak. For å tydeliggjøre at dette er en unntaksbestemmelse bør det fremgå av loven hva som kan være aktuelle grunner ved at autorisasjons- og sertifiseringskrav gis som eksempler. Formuleringen «etter søknad» gir ingen indikasjoner på hva som bør ligge til grunn for en slik søknad.

§ 7

Av tredje avsnitt fremgår at studenten kan klage på vedtak om godskriving og fritak og at *styret* er klageinstans. § 19 om klageorganer sier imidlertid at fagskolene skal opprette en lokal klagenemnd som skal behandle klager over enkeltvedtak. Bestemmelsen må endres slik at det står fagskolens klagenemnd i stedet for styret, eventuelt at 2. setning strykes.

§ 13

Vi støtter at det innføres en egen bestemmelse om studentorgan og at styret ved fagskolen får en plikt til å legge forholdene til rette slik at studentorganene kan drive sitt arbeid på en tilfredsstillende måte. Dette er viktig for at studentorganene skal kunne ha en reell mulighet til å opprette studentorgan og fremme sine interesser. Det bør også fremgå av lovbestemmelsen at det skal inngås en avtale mellom fagskolen og studentorganet som spesifiserer omfanget av fagskolens tilrettelegging, jf. tilsvarende bestemmelse i universitets- og høyskoleloven.

§ 15

Vi er enig i departementets begrunnelse og forslag om å sette en nedre aldersgrense for opptak på bakgrunn av realkompetansevurdering (23 år).

§ 16

Etter dagens lov benyttes *fagskolepoeng* for å beskrive studentenes arbeidsinnsats ved fagskolene. Departementet foreslår i § 16, 2. avsnitt at dette endres slik at fagskolene bruker *studiepoeng*, dvs. tilsvarende som universitet og høyskoler. Begrunnelsen er at alle utdanninger på høyere nivå bør bruke samme betegnelse og at det vil kunne gi fagskolene større anerkjennelse. utfordringen er at fagskolene i kvalifikasjonsrammeverket ligger på nivået under utdanninger i universitets- og høyskolesektoren. Som det poengteres i høringsbrevet, skiller EU mellom studiepoeng i høyere utdanning (ECTS) og fagskolepoeng for fagutdanninger (ECVET). Vi oppfatter begrunnelsen i høringsbrevet for å gå bort fra et tilsvarende skille i Norge som uklar, og vi kan ikke se hvilke kvaliteter dette forslaget kan tilføre fagskoleutdanningene.

Ved bruk av samme betegnelse på omfang vil det kunne skapes en forventning fra studenter som kommer fra fagskolene om at studier fra fagskolene kan godskrives med samme antall studiepoeng dersom studentene senere fortsetter ved universitet eller høyskole. I og med at fagskoleutdanningen er på et lavere nivå i kvalifikasjonsrammeverket kan bruk av studiepoeng både gi urealistiske forventninger om avkortning i studieløpet ved universitet/høyskole og legge opp til unødige klagesaker. Vi mener dette vil bidra til å svekke fagskolenes rolle i utdanningssystemet fremfor å styrke deres stilling. Vår holdning er at fagskolene fortsatt bør bruke fagskolepoeng.

Hvis tidligere utdanning fra fagskolene skal godskrives ved senere opptak til universiteter og høyskoler, må dette vurderes i forhold til universitets- og høyskoleloven § 3-5, 2 avsnitt. Både læringsutbytte, innhold og nivå på tidligere utdanning skal vurderes ved søknader om fritak på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve. Hvis samme betegnelse på omfang benyttes ved fagskolene, vil det kunne gi et feil signal om nivå på utdanningen. Utfordringer knyttet til godskriving vil kunne bli spesielt merkbare innen fagområder som tilbys både ved fagskolene og som bachelorutdanninger i universitets- og høyskolesektoren. Å opprettholde betegnelsen fagskolepoeng vil derimot ikke gi et signal om at muligheten for å godskrive fagskoleutdanning etter § 3-5, 2. avsnitt er endret.

Å innføre studiepoeng i fagskoleutdanningene vil også kunne komplisere saksbehandlingen i forbindelse med opptak til universitets- og høyskoleutdanninger. Dersom fagskoleutdanning gir studiepoeng, vil det føre til et betydelig større mangfold av utdanninger og kvalifikasjoner som saksbehandlere må ta stilling til i opptaksvurderingene. Ved å opprettholde fagskolepoeng som betegnelse på omfanget i fagskoleutdanningene, vil det være et tydelig skille mellom hvilke utdanninger som gir grunnlag for opptak til for eksempel masterutdanning, og hvilke utdanninger som ikke gjør det.

Hvis departementet opprettholder forslaget om studiepoeng, bør det fremgå av bestemmelsen at fagskolepoeng følger *The European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET)*». Dette for å gjøre det tydeligere at studiepoeng i fagskolene ikke er utviklet i henhold til *European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)* som universitets- og høyskolesektoren benytter.

Vi oppfordrer departementet til å se på definisjonen av studiepoeng i § 16, 2. avsnitt, 1. punktum. Studiepoeng er en betegnelse på normert studietid, men er ikke en betegnelse på læringsutbytte.

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på om det bør åpnes for at fagskoler skal kunne skrive ut nye vitnemål med studiepoeng til de studentene som allerede er uteksaminert hvis studenten ønsker det. Vi vil ikke anbefale en slik ordning. Sannsynligvis vil en del fagskoler være nedlagt hvilket gjør det umulig å utstede nye vitnemål. Det vil også kreve at gamle vitnemål blir innlevert før nye utskrives. Etter vår oppfatning vil en slik mulighet kun bidra til å skape forvirring og gi en unødig arbeidsbyrde for fagskolene.

§ 17

Vi er enig i at *fagskolekandidat* er en god betegnelse på den grad studenten vil få ved fullført fagskoleutdanning.

Vi støtter de foreslåtte endringene i lov om studentsamskipnader om at fagskolene skal ha rett til å være tilknyttet en studentsamskipnad. Likedan forslaget om å presisere at departementet kan vedta deling av studentsamskipnad.

Med hilsen

Anne Borg
Prorektor

Anne Marie Snekvik
Seniorrådgiver

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur